BETÆNKNING

Afgivet af Lovudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag til ændring af Inatsisartutlov om Grønlands Råd for Menneskerettigheder med henblik på, at medlemskab af Grønlands Råd for Menneskerettigheder omfattes af reglerne om borgerligt ombud. Lovforslaget skal fremsættes senest under FM 2027.

Medlem af Inatsisartut, Nivi Rosing, Inuit Ataqatigiit

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Bo Martinsen, Demokraatit, formand
Medlem af Inatsisartut Kuno Fencker, Naleraq, næstformand
Medlem af Inatsisartut Karen-Marie Kyed Frederiksen, Demokraatit
Medlem af Inatsisartut Paarma Lund Kreutzmann, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut

Udvalget har efter 1. behandlingen den 7. oktober 2026 under EM2026 gennemgået forslaget.

EM2026/292
J.nr.: 01.33.03-00223
J.nr.: 01.25.01/26EM-LABU-00292

Forslagets indhold og formål
Forslagsstiller ønsker med forslaget at forbedre de rammer, som medlemmerne af Grønlands Råd for Menneskerettigheder arbejder under.

Som medlem af Grønlands Råd for Menneskerettigheder udføres arbejdet ved siden af ordinær beskæftigelse. Såfremt forslaget vedtages, vil Naalakkersuisut blive pålagt at ændre den lovgivningsmæssige ramme om Rådet således, at medlemskab af Grønlands Råd for Menneskerettigheder omfattes af reglerne om borgerligt ombud.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut
Der var til førstebehandlingen af forslaget blandet tilslutning til forslaget.

Naalakkersuisut påpegede, at de økonomiske konsekvenser bør belyses nærmere inden stillingtagen, og at der i øvrigt var en meget kort frist i forslaget til fremsættelse af et lovforslag.

Flere partier udtrykte ligeledes bekymring over forslagets økonomiske konsekvenser for f.eks. arbejdsgivere. Det blev drøftet, om reglerne for borgerligt ombud så ligeledes skulle gælde for andre råd eller andre frivillige organisationer. Flere partier var derfor positivt indstillet på at drøfte Naalakkersuisuts ændringsforslag.

Det blev ligeledes drøftet at man først bør finde årsagen til problemet, før man kommer med et løsningsforslag. Heri blev det ligeledes drøftet, hvorvidt det vil være hensigtsmæssigt at undersøge de økonomiske og administrative omkostninger for råd og de forskellige talsmandsfunktioner.

Der blev under førstebehandlingen fremsat to ændringsforslag.

Naalakkersuisut fremsatte følgende ændringsforslag:

> ***"Naalakkersuisut pålægges at undersøge de økonomiske konsekvenser af, at medlemmer af Grønlands Råd for Menneskerettigheder og tilsvarende råd, hvis medlemmer udpeges af Inatsisartut eller Naalakkersuisut, får adgang til tjenestefrihed efter reglerne om borgerligt ombud, og at forelægge resultatet for Inatsisartut senest under EM 2027 med henblik på stillingtagen til et eventuelt lovforslag."***

Naleraq fremsatte følgende ændringsforslag:

> ***"Naalakkersuisut pålægges senest ved EM 2027 at fremsætte forslag til ændring af Inatsisartutlov om Rådet for Inuit-rettigheder, således at medlemmer af Rådet kan***

EM2026/292
J.nr.: 01.33.03-00223
J.nr.: 01.25.01/26EM-LABU-00292

få dækket dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med Rådets officielle møder, på forhånd godkendte opgaver samt nødvendige rejsedage. Ordningen skal gælde både lønmodtagere og selvstændigt erhvervsdrivende, og der må ikke ydes dobbelt kompensation for samme indkomsttab i den pågældende periode."

Blandt andet på disse baggrunde blev forslaget henvist til behandling i udvalget.

Forslagets økonomiske konsekvenser
Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagets begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering således, at selve udarbejdelsen af lovændringen vurderes til at skulle indeholdes i et halvt AC-årsværk, dvs. 250.000 kr.

Udvalget bemærker dog, at konsekvenserne ved realiseringen af forslaget foruden det lovgivningsmæssige arbejde, må vurderes til at være højere.

Udvalgets bemærkninger til forslaget
Udvalget noterer sig den blandede tilslutning ved forslagets førstebehandling.

Udvalget er enige med Naalakkersuisut i, at der i forslaget er en meget kort tidsfrist til fremsættelse af lovforslag, idet udvalget bemærker, at det som hovedregel må påregnes mindst 1 års lovforberedende arbejde til fremsættelse af et lovforslag.

For så vidt angår forslagets økonomiske konsekvenser, har udvalget drøftet, hvorvidt de økonomiske konsekvenser burde have været belyst mere indgående fra forslagsstillers side ved fremsættelsen af beslutningsforslaget. Ved dette konkrete beslutningsforslag er det udvalgets formodning, at de økonomiske konsekvenser rækker en del udover selve udarbejdelsen af lovforslaget. Dette gør, at Inatsisartut får et utilstrækkeligt beslutningsgrundlag.

Denne problematik søger Naalakkersuisuts ændringsforslag at tage højde for. Heri vil de økonomiske konsekvenser skulle belyses nærmere, og samtidig inkludere andre lignende råd.

Udvalget noterer sig det principielle i, om omfattelse af reglerne om borgerligt ombud kun bør tilfalde medlemmer af Grønlands Råd for Menneskerettigheder, eller om det ligeledes bør gælde andre tilsvarende råd.

Angående ændringsforslaget fra Naleraq bemærker udvalget, at der umiddelbart er fortilfælde for kompensation for tabt arbejdsfortjeneste i andre råd, f.eks. i menighedsråd. Heri vil det

ligeledes være nødvendigt med en nærmere vurdering af forventede økonomiske konsekvenser herved.

Udvalget bemærker i forbindelse hermed, at der må være tale om en oversættelsesfejl i den danske version, når der bliver refereret til "Rådet for Inuit-rettigheder" i Naleraqs ændringsforslag.

Udvalget har ligeledes drøftet, hvorvidt det er den mest hensigtsmæssige løsning, at omfatte medlemmer af Grønlands Råd for Menneskerettigheder under reglerne for borgerligt ombud gennem fremsættelse af forslag til ændring af lovgivning, eller om der lovteknisk er mere smidige løsninger, f.eks. ved udstedelse af en ny bekendtgørelse om borgerligt ombud.

Udvalgets indstillinger

- Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit, Inuit Ataqatigiit og Atassut indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslag til vedtagelse, og det oprindelige forslag samt Naleraqs ændringsforslag til forkastelse.

EM2026/292
J.nr.: 01.33.03-00223
J.nr.: 01.25.01/26EM-LABU-00292

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Bo Martinsen
Formand

Kuno Fencker
Næstformand

Karen-Marie Kyed Frederiksen

Paarma Lund Kreutzmann

Aqqalu C. Jerimiassen

EM2026/292
J.nr.: 01.33.03-00223
J.nr.: 01.25.01/26EM-LABU-00292